

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»
Кафедра іноземних мов

Інститут вищої освіти НАПН України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Донбаський державний педагогічний університет
Українська асоціація когнітивної лінгвістики і поетики
Всеукраїнська асоціація з мовного тестування та оцінювання

ЯКІСНА МОВНА ОСВІТА
У СУЧАСНОМУ ГЛОБАЛІЗОВАНОМУ СВІТІ:
ТЕНДЕНЦІЇ, ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ

*Матеріали I Всеукраїнської
науково-практичної конференції
(Суми, 23–24 листопада 2017 року)*

Суми
Сумський державний університет
2017

утворені від дієслів односпрямованого руху *йти, їхати* приєднанням префіксів.

Наступний крок – вивчення інших безпрефіксальних дієслів односпрямованого і неоднаспрямованого руху. Представляємо основні пари безпрефіксальних дієслів руху, що підлягають вивченню.

Наприкінці вивчаємо видові пари префіксальних дієслів руху.

Для закріплення матеріалу, розвитку мовних і мовленнєвих вмінь та навичок проводимо граматичні та лексичні вправи. Водночас закріплюємо мовленнєві теми, мовні явища яких пов'язані з лексичним та граматичним матеріалом, що вивчається.

Методика національно-мовної орієнтації викладання другої (нерідної) мови ґрунтується на принципі свідомого вивчення мовних явищ усіх рівнів. Розуміння та осмислення явищ української та рідної мов, наявних співвідношень між двома мовами дає можливість іноземним студентам свідомо протистояти інтерференції в разі розбіжностей, проводити необхідну корекцію своїх помилок (наявних та можливих) і в той же час, за наявністю відповідностей, проводити перенесення елементів, що співпадають.

Писанко М.Л.

Київський національний лінгвістичний університет

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ МАГІСТРАТУРИ ОСНОВ НАУКОВОГО ПИСЬМА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Відповідно до "Концепції організації підготовки магістрів в Україні" (2010), Програми з англійської мови для університетів/інститутів (2001) та Загальноєвропейських рекомендацій випускник магістратури мовних факультетів ВНЗ має досягти рівня С2.1 у писемному мовленні, який передбачає здатність продукувати логічні наукові статті, анотації, тези наукових доповідей. Зазначені вимоги до випускників магістратури мають корелювати з вимогами відповідної освітньо-кваліфікаційної характеристики і відображатися у відповідних навчальних програмах з англійської мови для освітньо-кваліфікаційного рівня "магістр". Саме це зумовило необхідність створення спецкурсів з навчання наукового письма англійською мовою і розробку відповідних програм.

Мета доповіді – представити розроблену автором програму курсу за вибором "Основи наукового письма англійською мовою" й описати особливості організації такого навчання.

Робоча програма з основ наукового письма англійською мовою призначена для студентів, що навчаються за напрямом підготовки 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035.06 Філологія. Мови та література, освітньої програми магістр, і складається з трьох модулів: *Basics of Writing Research Paper*, *Basics of Writing Short Scientific Texts on Professionally Oriented Issues*, *Oral Scholarly Discourse: Conference Presentations*, кожен з яких поділяється на теми і підтеми, що мають бути розглянуті у процесі вивчення дисципліни (див. табл. 1).

Таким чином, розроблений курс складається з семи лекцій (14 год.), семи практичних занять (14 год.), модульної контрольної роботи (2 год.) та заліку. По закінченню вивчення курсу студенти мають подати викладачу на перевірку обґрунтування теми магістерського дослідження, резюме (реферат) наукової статті, тези доповідей, розширену анотацію наукової статті, презентацію у Power Point виступу на конференції.

Таблиця 1

Зміст навчальної дисципліни

<p>Module 1. Basics of Writing Research Paper</p>	<p>1. Master's Thesis in Linguistics</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ general outline of the master's thesis in linguistics; ▪ structure and stages of master's thesis writing; ▪ writing master's thesis proposal. <p>2. Citing and Paraphrasing</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ reporting main information from scholarly article expressing agreement or disagreement; ▪ changes to the vocabulary and grammar structures; links to express logical relationships; ▪ rewriting excerpts of scientific texts. <p>3. Summarizing and Synthesizing</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ use of paraphrase in summary writing; ▪ patchwriting and plagiarism; ▪ rules on summary writing; ▪ writing summary of a scholarly article.
<p>Module 2. Basics of Writing Short Scientific Texts on Professionally</p>	<p>1. Conference Abstract</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ basic requirements for conference abstract content and format; ▪ linguistic and stylistic peculiarities and structure of conference abstract; ▪ writing conference abstract. <p>2. Scholarly Article</p>

Oriented Issues	<ul style="list-style-type: none"> ▪ basic requirements for scholarly article content and format; ▪ linguistic and stylistic peculiarities and structure of scholarly article; ▪ referencing and creating a bibliography; ▪ writing abstract to a scholarly article.
Module 3. Oral Scholarly Discourse: Conference Presentations	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oral Conference Presentation <ul style="list-style-type: none"> ▪ specifics of oral scholarly discourse; ▪ rules of preparing and delivering oral conference presentation; ▪ structure and content of conference report; ▪ writing conference report. 2. Visual Display of Oral Conference Presentation <ul style="list-style-type: none"> ▪ rules of preparing visual display of oral conference presentation; ▪ preparing visual display (Power Point Presentation) of oral conference presentation.

Методичною основою організації навчання студентів магістратури основ наукового письма англійською мовою є поєднання підходів щодо навчання академічного письма: процесуального, жанрового й інтегративного, які зумовили виділення таких етапів навчання написання наукових текстів: 1) аналітичного сприйняття наукового тексту (НТ), 2) підготовки до написання НТ, 3) написання чернетки НТ, 4) коментування чернетки, самоперевірки і само- / взаємооцінювання, 5) продукування остаточного варіанту НТ, 6) етап коментування НТ, самоперевірки і само- / взаємооцінювання.

Акцент на важливості організації самоперевірки і само- / взаємооцінювання на цих етапах зумовлений необхідністю впровадження рефлексивних способів діяльності, які ґрунтуються на здатності студента до самоаналізу та самоконтролю. Для ефективного виявлення помилок та їх корекції магістранти мають бути ознайомлені з критеріями оцінювання НТ, серед яких слідом за Л.В. Курило виділяємо критерії жанрово-стильової відповідності, змістовно-сислової адекватності, структурної цілісності, мовної та мовленнєвої коректності. Розглянемо виділені критерії детальніше.

Жанрово-стильова відповідність означає узгодженість стилю викладу з комунікативним завданням і/або мовленнєвою ситуацією, використання широкого спектру стилістичних засобів, що притаманні академічному висловлюванню, та розуміння читачем логіки академічного висловлювання.

Змістовно-сислова адекватність академічного висловлювання забезпечує достатність інформаційної насиченості змісту,

використання релевантної інформації, чіткість і логічність викладення думок.

Структурна цілісність передбачає логічність розташування абзаців і підпорядкованість структури головної ідеї.

Мовна та мовленнєва коректність характеризує вміння адекватного лексичного, синтаксичного й орфографічного оформлення академічного висловлювання: коректність вживання лексичних одиниць, граматичних і пунктуаційних засобів.

Таким чином, представлений курс за вибором для студентів магістратури з основ наукового письма англійською мовою та організація такого навчання, а також виділені критерії оцінювання НТ потребують визначення їх ефективності та вдосконалення, що є напрямом подальших наукових розвідок.

ЛІТЕРАТУРА

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти : вивчення, викладання, оцінювання / [науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєва]. – К. : Ленвіт, 2003. – 273 с.
2. Курило Л. В. Навчання майбутніх викладачів англійської мови професійно орієнтованого наукового писемного мовлення: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Курило Лідія Віталіївна. – К., 2014. – 409 с.
3. Писанко М. Л. Програма навчальної дисципліни «Основи наукового письма англійською мовою» для майбутніх філологів / Писанко М. Л. // Іноземні мови. – К. : Видавничий центр КНЛУ – 2017. – №1. – С. 51-57.
4. *Програма з англійської мови для університетів / інститутів* (п'ятирічний курс навчання). Проект (Curriculum for English Language Development in Universities and Institutes (Draft 2)) / Колектив авт.: С.Ю.Ніколаєва, М.І.Соловей (керівники), КДЛУ. – К.: Британська Рада, 2001. – 245 с.